

MOBİL SEYAHAT UYGULAMALARI VE KARADENİZ EREĞLİ İÇİN BİR MOBİL GEZİ REHBERİ UYGULAMA ÖNERİSİ: KDZEREGLI TRAVEL GUIDE (KTG)

Araştırma Makalesi

Fatih ERCAN¹

ÖZET

Mobil uygulamalar, son yıllarda kişiler arasında kullanımı hızla yaygınlaşan akıllı teknolojiler olarak dikkat çekmektedir. Turizm, mobil uygulamaların dünya genelinde yaygın bir şekilde kullanıldığı alanlardan biridir. Turizm işletmelerinin potansiyel müşterilerine ulaşmak için kendi mobil uygulamalarını geliştirdikleri görülmektedir. Bununla birlikte, destinasyonların konum, ulaşım, sahip olduğu turistik çekiciliklere ilişkin bilgilerin yer aldığı mobil gezi rehberi uygulamaları ziyaretçiler için önemli bir gezi rehberi ve bilgi kaynağı işlevi görmektedir. Bu bağlamda bu çalışmanın amacı, mobil seyahat uygulamalarının turizm endüstrisinde kullanımı hakkında bilgiler vermek ve Karadeniz Ereğli destinasyonu için bir mobil gezi rehberi (KdzEregli Travel Guide-KTG) uygulama önerisi geliştirmektir. Uygulamanın geliştirilmesinde, doküman analizi tekniği ile ikincil kaynaklardan veriler toplanmış ve çevrimiçi uygulama geliştirici kullanılmıştır. Bu uygulamayı kullanarak Karadeniz Ereğli’de bulunan turizm işletmeleri, müze ve rekreasyon alanları hakkında ulaşım, konum, sunulan hizmetler gibi bilgilere erişmek mümkün olacaktır. Ayrıca bu uygulama, Karadeniz Ereğli destinasyonuna özel geliştirilen ilk mobil gezi rehberi uygulaması olması açısından önem taşımaktadır.

Anahtar Kelimeler: Turizm, Mobil Seyahat Uygulamaları, Mobil Gezi Rehberleri, Karadeniz Ereğli

JEL Sınıflama Kodları: J31, J32

MOBILE TRAVEL APPLICATIONS AND A MOBILE TRAVEL GUIDE APPLICATION PROPOSAL FOR BLACK SEA EREGLI: KDZEREGLI TRAVEL GUIDE (KTG)

Research Article

ABSTRACT

Mobile applications draw attention as smart technologies which has widespread usage among people in recent years. Tourism is one of the areas where mobile applications are widely used worldwide. It’s seen that tourism businesses develop their own mobile applications to reach their potential customers. Besides these, mobile travel guide applications which has information about location, transportation, touristic attractions in destination serve as an important information source and travel guide for the visitors. In this context, aim of this study giving information about usage of mobile travel applications in tourism industry and developing a mobile travel guide (KdzEregli Travel Guide-KTG) application. In the development of the application, data was collected from secondary sources using the

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Karadeniz Ereğli Turizm Fakültesi, Turizm İşletmeciliği Bölümü, fatih.ercan@beun.edu.tr, orcid.org/0000-0001-6469-3000

“Ercan, F. (2021). Mobil Seyahat Uygulamaları ve Karadeniz Ereğli İçin Bir Mobil Gezi Rehberi Uygulama Önerisi: KDZEREGLI Travel Guide (KTG), *International Journal of Contemporary Tourism Research*, Vol 5: No: 1, p.1-12, doi: 10.30625/ijctr.886500”

Makale Gönderim Tarihi: 25.02.2021

Kabul Tarihi: 28.05.2021

document analysis technique and online application development software was used. By using this application, it will be possible to access information about services, transportation, location for tourism businesses, museums and recreation areas. Also, this application matters due to being first developed mobile travel guide application special for the Black Sea Eregli destination.

Keywords: Tourism, Mobile Travel Applications, Mobile Travel Guides, Black Sea Eregli

JEL Classification Code: J31, J32

GİRİŞ

Son yıllarda, gelişen teknoloji ile birlikte kişiler arasında kullanımı en hızlı yaygınlaşan bilgi ve iletişim araçlarından birinin akıllı cep telefonları olduğu görülmektedir. Mobil şebeke hattı üzerinden iletişim kurmaya imkân vermelerinin yanında sahip oldukları mobil internet bağlantısı günümüzde akıllı cep telefonlarının kullanım alanlarını ve fonksiyonlarını artırmaktadır. Akıllı cep telefonları sahip oldukları donanım, veri depolama kapasitesi, gelişmiş teknik özellikleri ve internet üzerindeki çeşitli uygulama mağazalarından yüklenebilen mobil uygulamalar ile kullanıcıların hayatlarını kolaylaştırıcı ve yardımcı fonksiyonlara sahiptirler. Mobil uygulamaların geniş bir yelpazede insanların her türlü ihtiyacına yönelik geliştirilmesi ve sayılarının artması sayesinde günümüzde hemen her alanda bu tür uygulamalara rastlamak mümkündür. Dünya genelinde ekonomik olarak kalkınma ve istihdam yaratmada önemli bir yere sahip olan turizm endüstrisine yönelik de mobil uygulamaların geliştirildiği ve kullanımının yaygınlaştığı dikkat çekmektedir. Turizm işletmelerinin çoğu artık işletme sitelerinin yanında kendi özel mobil uygulamalarını geliştirmekte ve/veya kendi mevcut sitelerini akıllı telefonların görüntülemesine uyumlu hale getirmektedirler.

Otel, seyahat acentası gibi işletmelerin kendi mobil uygulamalarının dışında, günümüzde insanlar tarafından seyahat ve turizm alanında yaygın olarak kullanılan diğer bir önemli uygulama türü de mobil seyahat uygulamalarıdır. Akıllı cep telefonu ve internet teknolojilerinde gelinen son noktada mobil seyahat uygulaması kullanımının yaygınlaştığı, bu uygulamaların kişilerin seyahatlerinde önemli bir yardımcı durumuna geldiği dikkat çekmektedir. Akademik alanda yapılan çeşitli çalışmalarda turizmde mobil uygulama kullanımının araştırıldığı, konunun farklı şekillerde ele alındığı görülmektedir. Örneğin, Kırlar Can vd. (2017) tarafından yapılan bir çalışmada, turizm sektöründe mobil uygulama kullanımı otel zincirleri açısından ele alınmıştır. Çalışma kapsamında, Türkiye'deki yerli zincir otel işletmeleri tarafından kullanılan mobil uygulamaların içerik ve özelliklerinin tespit

edilmesi amaçlanmıştır. Dickinson vd. (2014) ise, mobil uygulamaların son yıllarda kişilerin seyahatlerinde yardımcı bir araç olarak hızla benimsendiğini, bu teknolojilerin gezi, ulaşım, seyahat, tatil anlayışımızda ve alışkanlıklarımızda önemli değişikliklere neden olduğunu belirtmektedirler. Yazarlar, turistlerin bir destinasyona seyahat kararı alırken, farklı seyahat amaçları için çeşitli özelliklerdeki mobil uygulamaları kullandıklarını ya da bunların birleşiminden oluşan, kapsayıcı tek bir uygulamadan yararlandıklarını belirtmektedirler. Smirnov vd. (2014), turizm sektöründe mobil uygulamaların yaygın bir şekilde kullanıldığını, konum tabanlı servisler ve gezi rehberi uygulamalarının en fazla kullanılan mobil seyahat uygulamalarından bazıları olduğunu belirtmektedirler. Yazarlar, mobil gezi rehberi uygulamalarının, turistlerin konumuna dayalı olarak bir bölgeye özgü bilgiler sağladığını ve bilgi servisi, konum tabanlı servisler gibi uygulamaların fonksiyonlarını mobil gezi rehberlerinin yerine getirdiğini belirtmektedirler. Yazarlar tarafından ayrıca, "Tourist Assistant" (TAIS) isimli bir mobil gezi rehberi uygulama önerisi geliştirilmiştir. Dalkılıç vd. (2014), mobil seyahat planlama sistemlerinin yaygınlaşan kullanımından bahsederlerken, bu uygulamaların her zaman her yerden erişilebilir olmasına dikkat çekmektedirler. Yazarların, pilot şehir olarak İzmir ilini seçerek akıllı seyahat planlama uygulaması geliştirdikleri görülmektedir.

Mobil uygulamalar, internet bağlantısına sahip dizüstü bilgisayar, tablet, akıllı cep telefonları gibi çeşitli mobil araçlarla her yerde ve her an kullanıma hazır olma özelliğine sahiptirler. Ayrıca bu yazılımlar, kişilere seyahatlerinde gidecekleri yerler hakkında tanıtıcı bilgiler verme, rota belirleme ve yol tarifi gibi konularda yardımcı olan akıllı uygulamalardır. Ziyaret edilecek yerlere nasıl gidileceği, ne kadar uzaklıkta olduğu, yol durumu, yol üzeri ve varılacak yerdeki çeşitli turistik mekânlar hakkında bilgi veren bu uygulamalar, insanların seyahatlerini kolaylaştırmakta, planlama yapmalarını ve kendi seyahatlerini organize

etmelerini sağlamaktadır. Gelişim sürecinin başında bir destinasyon olan Karadeniz Ereğli için özel bir mobil gezi rehberi (KdzEreğli Travel Guide-KTG) uygulama önerisi geliştirilmesi bu çalışmanın temel amacını oluşturmaktadır. Bu uygulama önerisi ile ilçeyi dışarıdan ziyaret edecek turistler için, şehrin kendi adını taşıyan ilçeye özel bir mobil gezi rehberi tasarımının oluşturulması planlanmaktadır. Uygulama içinde yer alan harita ve navigasyon özelliği ile şehrin önemli noktalarına, turistik yer ve mekânlara erişimin artırılması hedeflenmektedir. Ayrıca bu uygulama, kullanıcıların ziyaret edilen yerleri değerlendirmesine, yorumlarını belirtmesine ve deneyimlerini diğer kullanıcılarla paylaşmasına olanak verecektir. Bu uygulamanın, gelecekte ilçeye olan turizm talebinin artmasına katkı sağlayacağı düşünülmektedir.

KAVRAMSAL ÇERÇEVE

Mobil Uygulamalar ve Turizmde Kullanımı

Teknolojiyi; araştırma, geliştirme, üretim, pazarlama, satış ve satış sonrası hizmetleri kapsayan üretim sürecinin etkin bir şekilde gerçekleştirilmesi için kullanılan bilgi ve becerilerin tümü olarak tanımlamak mümkündür. Üretimin önemli bir bileşeni olarak kabul edilen ileri teknoloji, özellikle İkinci Dünya Savaşı'ndan sonraki dönemde kalkınma çabasındaki ülkeler için bir ihtiyaç konumuna gelmiştir (Şenel ve Gençoğlu, 2003: 49). Hizmetlerden sanayi üretimine ve bilimsel araştırmalara kadar birçok alanda teknoloji kullanım oranı her geçen gün artış göstermektedir. Teknolojik gelişmelerin özellikle 21. yüzyıldan itibaren hız kazandığı, yeni akıllı teknolojilerin ortaya çıktığı görülmektedir. Günümüzde kişiler arasında kullanımı hızla yaygınlaşan yeni teknolojiler arasında da mobil cihazlar ve uygulamaları göstermek mümkündür. Uluslararası araştırma şirketi We Are Social tarafından yayınlanan 2020 yılı üçüncü çeyrek (Kasım) araştırma raporuna, dünya nüfusunun %67'si (5.2 milyar kişi) tarafından mobil telefonlar kullanılmaktadır. Bu rakamın 2019 yılı Kasım dönemine göre %2 artış gösterdiği görülmektedir ve her geçen yıl mobil telefon ve internet kullanıcı sayısının dünya genelinde artış gösterdiği dikkat çekmektedir (We Are Social, 2020).

Mobil uygulamalar, akıllı telefon, tablet bilgisayar ve akıllı saat gibi mobil cihazlarda çalışacak şekilde tasarlanmış, genellikle platforma özel uygulama mağazalarından indirilen uygulama yazılımları

olarak tanımlanmaktadır (Vikipedi, 2020). İslam, İslam ve Mazumder (2010: 104)'e göre ise mobil uygulama, mobil bir cihazda çalışan ve kullanıcılar için belirli işlevleri yerine getiren yazılım/programlar dizininden oluşan teknoloji türüdür. Yazarlar, bilgi ve iletişim teknolojilerinin son yıllarda hızla gelişen bir parçası olan mobil uygulamaların, kullanıcı dostu, düşük maliyetli ya da ücretsiz, akıllı cihazlara kolaylıkla indirilebilen, donanım ve yazılım olarak düşük özellikteki akıllı telefonlarda da kullanılabilir özellikte olduğunu belirtmektedirler. Mobil uygulama pazarının gün geçtikçe büyümesi, çeşitli amaçlarla üretilmiş çok sayıda uygulamanın ortaya çıkmasına neden olmaktadır. Bu alandaki araştırmalar, dünya genelinde mobil uygulama pazarının ekonomik değerinin çok büyük boyutlara ulaştığını ve milyarca kullanıcının uygulama mağazalarından bu uygulamaları indirerek kullandığını göstermektedir (Inukollu vd., 2014: 16).

Günümüzde mobil uygulamaların kullanıldığı alanlardan bazıları şu şekilde özetlenebilir (İslam vd., 2010: 104):

- **İletişim:** İnternet Tarayıcı, Sosyal Ağlar.
- **Oyun:** Puzzle / Strateji, Şans Oyunları, Macera Oyunları.
- **Multimedya:** Grafik/Resim Görüntüleme, Sunumlar, Video/Ses Oynatma.
- **Üretkenlik:** Takvim, Hesap Makinesi, Günlük, Not Defteri, Çalışma Sayfaları.
- **Seyahat:** Şehir Rehberi, Döviz Çeviriciler, Tercüme, GPS/Haritalar, Tur/Gezi Programları, Hava Durumu.
- **Yardımcı Yazılımlar:** Profil Yöneticisi, Ekran Koruyucu, Adres Defteri, Arama, Dosya, Görev Yöneticisi.

Çeşitli amaçlarla üretilmiş çok sayıda mobil uygulama bulunmakla birlikte, bunların kullanım alanları da çeşitlilik göstermektedir. Mobil uygulamaların günümüzde en yaygın kullanım alanlarından biri olarak turizm endüstrisi gösterilmektedir (Karanasios, Burgess ve Sellitto, 2012; Kim ve Law, 2015; Choi, Wang ve Sparks, 2019). da Silva ve da Rocha (2012: 618), mobil uygulamaların ticaret, eğlence ve eğitim gibi alanlarda kullanıldığını, bazı mobil uygulamaların da bir şehir ya da bölge hakkında ayrıntılı bilgiler içerdiğini vurgulamaktadırlar. Yazarlar, bu tür mobil uygulamaların turistler için önemli bilgi

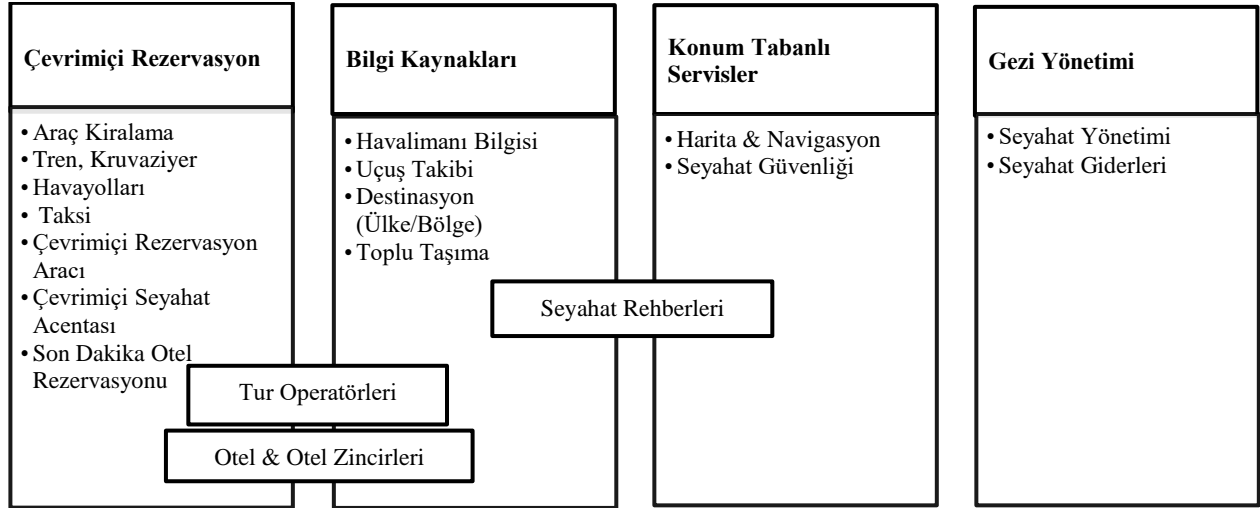
kaynağı olduğunu belirterek turizmde kullanımına dikkat çekmektedirler.

Mobil Seyahat Uygulamaları ve Destinasyon Gezi Rehberleri

Bilgi iletişim teknolojileri ile turizm endüstrisi arasındaki uyum düşünüldüğünde, turizmin mobil uygulamalar için en ideal sektörlerden biri olarak ortaya çıkması şaşırtıcı görülmemektedir. Turizmde kullanılan diğer bilgi iletişim teknolojileri ile karşılaştırıldığında, mobil seyahat uygulamaları destinasyonda turist deneyimlerinin artırılmasında, bilgiye erişim ve turistik faaliyetlerin gerçekleştirilmesinde temel bir paradigma değişimi oluşturma yeterliliğine sahiptir (Karanasios vd., 2012: 166). Mobil seyahat uygulamaları, kişilerin seyahatlerinde kullanılmak üzere özel olarak geliştirilen mobil uygulamalardır (Lu vd., 2015: 1059). Turizme yönelik olarak geliştirilen mobil uygulamalar günümüzde akıllı telefonlarda, tabletlerde ve akıllı saatlerde kullanılabilir. Bununla birlikte, seyahatleri destekleyici uygulamaların gelişiminde akıllı telefon kullanımının artması önemli bir faktör olarak değerlendirilmektedir. Mobil cihaz teknolojilerindeki süregelen gelişmeler, sadece sitelerini daha erişilebilir hale getirmemekte, aynı zamanda mobil seyahat uygulamalarının daha fazla dikkat çekmesine neden olmaktadır (Wörndl ve Herzog, 2020: 3-4). Turizm endüstrisinde kullanılan mobil seyahat uygulamaları, turistlerin

seyahat deneyimlerinin gerçekleşmesinde ihtiyaç duyacakları alanlara göre (tur rehberliği, mobil ödeme, konum bilgisi, yol tarifi, vb.) çeşitlilik göstermektedir (Law, Chan ve Wang, 2018: 627). Buna göre, mobil seyahat uygulamalarını dört ana kategoride sınıflandırmak mümkündür. Bunlar; çevrimiçi rezervasyon, bilgi kaynakları, konum tabanlı servisler ve gezi yönetimidir (Şekil 1). Çevrimiçi rezervasyon, turistlere çeşitli hizmetler için (araç kiralama, otel, uçak bileti rezervasyonu, vb.) çevrimiçi ortamda rezervasyon yapma imkânı sunmaktadır. Bu tür uygulamalar turistler tarafından seyahat öncesinde kullanılmaktadır. Bilgi kaynakları kategorisindeki uygulamalar, seyahat deneyimi boyunca turistlere ihtiyaç duyacakları çeşitli bilgileri (destinasyon hakkında bilgi, uçuş bilgileri, havalimanı hakkında bilgi, vb.) sağlamaktadırlar. Konum tabanlı servis uygulamalarında, turistlerin buldukları konuma dayalı bilgiler (haritalar ve navigasyon servisleri, bulunduğu konuma yakın kurumlar, işletmeler, vb.) sağlanmaktadır. Gezi yönetim uygulamalarında, turistlerin seyahatleriyle ilgili bilgi (seyahat için harcanacak para, vb.) toplayarak analiz etmeleri sağlanmakta ve kendi seyahatlerini yönetmelerine yardımcı olmaktadır. Mobil seyahat rehberleri, tur operatörleri ve otel & otel zincirleri, mobil seyahat uygulamalarında yer alan diğer önemli alt kategoriler olarak dikkat çekmektedir (Smirnov vd., 2014: 94).

Şekil 1: Mobil Seyahat Uygulamalarının Sınıflandırılması

Kaynak: Smirnov vd., 2014: 95.

Choi vd. (2019: 134) tarafından gerçekleştirilen araştırmadan elde edilen bulgulara göre, turistlerin

mobil seyahat uygulamalarını kullanım amaçları arasında en çok dikkat çeken ana unsurlar bilgi

arama, rezervasyon yapma ve seyahat yönetimidir. Konaklama, uçuş, turlar, restoranlar ve destinasyon hakkında bilgi edinmek için turistler tarafından mobil seyahat uygulamaları kullanılmaktadır. Mobil gezi rehberleri, turistlerin destinasyon gezi deneyimlerinde yardımcı bir araç olarak son yıllarda kullanımı yaygınlaşan mobil uygulamalar arasında dikkat çekmektedir. Turistler, mobil gezi rehberlerini kullanarak destinasyonlar hakkında bilgi edinebilmekte, konaklama, ulaşım, gezi alternatiflerini araştırabilmekte ve seyahatlerini planlayabilmektedirler (Gunawan, 2018: 2). Lu vd. (2015: 1061), mobil gezi rehberlerinin sayılarında ve çeşitlerinde son yıllarda önemli bir artış olduğunu belirtmektedirler. Yazarlar, farklı uygulamaların çeşitli gezi türlerine odaklandıklarını, bunlar arasında iş seyahatleri, bağımsız turlar, hafta sonu ve gününbirlik geziler olduğunu belirtmektedirler. Bu uygulamaların temelde çekicilik unsurları, turizm işletmeleri, ulaşım, harita, navigasyon gibi destinasyon hakkında temel bilgi ve hizmetleri seyahat eden kişilere sunduğu görülmektedir.

Mobil Gezi Rehberlerinin Destinasyonlar Açısından Önemi

Günümüzde, dünya genelindeki birçok destinasyon için özel mobil gezi rehberi uygulamaları geliştirilmekte ve ziyaretçilerin kullanımına sunulmaktadır. Gelişmiş ve gelişmekte olan destinasyonlar, ziyaretçilerin bu mobil uygulamaları kullanmalarını teşvik etmekte ve onlarla bu şekilde iletişim kurabilmektedirler. Android ve IOS gibi işletim sistemlerine sahip akıllı telefonlara mobil şebeke ya da kablosuz internet ağı ile mobil gezi rehberleri indirilerek kolaylıkla kullanılabilir. "Intrigue", Torino şehri için geliştirilen bir mobil gezi rehberi uygulama örneğidir. Bu uygulamayı kullanan turistler, şehrin geneli hakkında bilgiler edinebilmekte, ziyaret edilecek yerler ve çekim yerleri hakkında tavsiyeler alabilmektedirler. Bu da, farklı tercihlere sahip bireysel ya da grup turistlerin şehir hakkında detaylı anlık bilgiye ulaşmasını mümkün kılmaktadır (Wörndl ve Herzog, 2020: 3-4). "LisbonMap ViewTravel", Lisbon şehri için geliştirilen diğer bir mobil gezi rehberi uygulama örneğidir. Bu uygulama, kullanıcılarına şehirdeki restoranlar, oteller, çekim merkezleri, alışveriş, gece hayatı, şehir turu ve gezilecek yerler hakkında öneriler sunmaktadır. Ayrıca, metro haritası ve otobüs

durakları ile metro girişlerini gösteren çevrimdışı sokak haritası bu uygulamanın diğer özellikleri arasındadır. Bu uygulamayı kullanarak şehrin belirli noktalarına hangi araç ile ne zaman seyahat edilebileceği, farklı ulaşım alternatifleri ve ziyaret noktaları hakkında bilgi edinmek mümkündür. Bu da, kişilerin destinasyon ziyaret deneyimlerini kolaylaştırmakta ve zenginleştirmektedir (da Silva ve da Rocha, 2012: 619).

Mobil gezi rehberleri, ziyaretleri esnasında turistlerle iletişim kurulmasını sağlamakta, destinasyon hakkında bilgi paylaşımını artırmaktadır. Artan doğrudan iletişim, mobil pazarlama için destinasyon yönetim örgütlerine de önemli avantajlar sunmaktadır (Kim ve Law, 2015: 693). Sanayi, ticaret, bankacılık gibi iş alanlarıyla karşılaştırıldığında turizmde daha yaygın kullanıldığı görülen mobil uygulamalar, müşteri ilişkileri yönetimi faaliyetlerinde de ön plana çıkmaktadır (Stiakakis ve Georgiadis, 2011: 159). Turistlere, mobil gezi rehberlerinde sunulan bilgiler, onlarla kurulan iletişim, bilgi paylaşımı, değerlendirme, yorum yapma olanakları, destinasyon ziyaret deneyimlerini zenginleştirmede önemli fırsatlar sunabilmektedir. Turistler için bir "seyahat asistanı" olarak nitelendirilen mobil gezi rehberleri, destinasyon hakkındaki bilgi ve yorumlara, çeşitli görsellere ve haritalara ulaşmayı sağlayarak bir turist rehberi fonksiyonunu yerine getirebilmektedirler. Ayrıca, mobil gezi rehberlerinin artırılmış gerçeklik, akıllı ulaşım, yapay zekâ gibi yeni teknolojiler ile bütünleşmesinin, gelecekte bu uygulamaların değerini daha çok artıracığı öngörülmektedir (Northern Ireland Tourist Board, 2013).

Karadeniz Ereğli İlçesi

Karadeniz Ereğli, Batı Karadeniz bölgesinde bulunan Zonguldak iline bağlı bir ilçedir. Bir sahil yerleşkesi olan Karadeniz Ereğli'de sanayileşme ön planda yer almaktadır. İlçe, 1829 yılında taşkömürünün bulunması ve 1848 yılında işletilmeye başlanmasıyla sosyo-ekonomik olarak önemli gelişmelerin yaşanmaya başladığı bir yer konumuna gelmiştir. 1965 yılında faaliyete geçen Erdemir ile sanayi şehri haline gelmiştir. Aynı zamanda, bir sahil yerleşkesi olması nedeniyle Karadeniz Ereğli'de denizcilik, tersane ve gemicilik faaliyetleri de gerçekleştirilmektedir. İlçe günümüzde, limanıyla ve demir çeliğe bağlı yan sanayi kollarıyla Türkiye'nin önemli şehirleri

arasında yer almaktadır (Özaydın, 2019: 16). İlçeye bağlı belde ve köylerle birlikte 2020 yılı nüfusu 176.642 kişi olarak tespit edilmiştir (Türkiye İstatistik Kurumu-TUIK, 2021).

Karadeniz Ereğli'nin tarihi ile ilgili kaynaklar, ilçenin kuruluşunun M.Ö. 2500 yıllarına kadar dayandığını gösterir niteliktedir. Eski adı Herakleia Pontike olan ilçenin bu adı alması, Yunan mitolojisinin efsane kahramanlarından Herakles'e kadar dayanmaktadır. Birçok mitolojik efsane ve kahramanın ismi Karadeniz Ereğli ilçesiyle birlikte anılmaktadır. Dolayısıyla, efsanelerle anılan bir şehir olma özelliği günümüzde de devam etmektedir. Ayrıca, Roma, Bizans ve Osmanlı dönemine ait eserlere ve izlere Karadeniz Ereğli'de rastlamak mümkündür (Karadeniz Ereğli Kaymakamlığı, 2021). Zengin bir tarihi ve kültürel geçmişe sahip ilçe, konum olarak da İstanbul, Ankara, Bursa gibi önemli metropollere yakın bir konumda yer almaktadır. Bu da yerli turistlerin ilçeye ziyaretlerini artırabilecek önemli bir faktör olarak değerlendirilebilir.

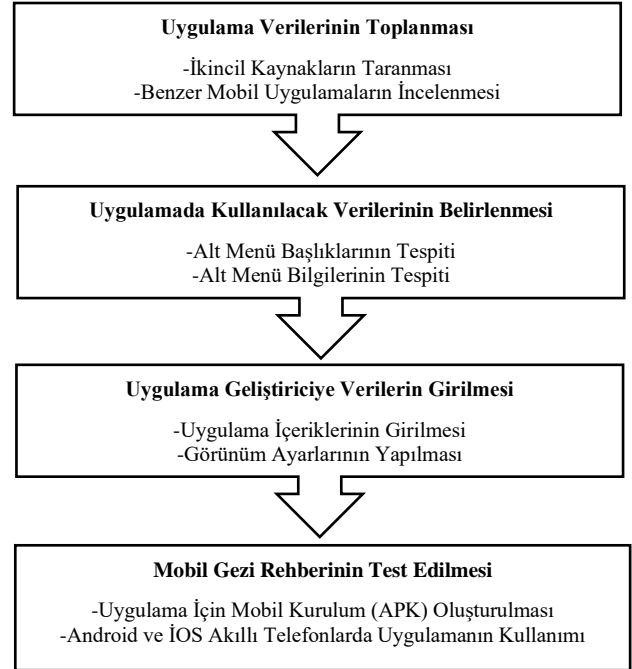
Sahip olduğu tarihi ve kültürel unsurların yanı sıra, doğası, deniz turizmine elverişli sahilleri, yaylaları, endüstriyel miras unsurları, ev sahipliği yaptığı festivaller ve çeşitli etkinlikler Karadeniz Ereğli ilçesinin turizm potansiyelini artıran unsurlardır. Elpek Bezi, Osmanlı Çileği, Gazi Alemdar Gemi Müzesi, Cehennem Ağzı Mağarası, tarihi Ereğli Kalesi, Kandilli Varageli, Fetih Çınarları ilçeye özgü turistik çekicilik unsurlarından bazılarıdır. Somut unsurların yanı sıra, Ereğli türküleri, örf, adet ve gelenekleri Karadeniz Ereğli ilçesindeki somut olmayan kültürel miras unsurlarına örnek olarak gösterilebilir. Özellikle yaz aylarında çok sayıda ziyaretçiye ev sahipliği yapan ilçeyi turizmde gelişim aşamasında bir destinasyon olarak değerlendirmek mümkündür.

YÖNTEM

Bu çalışmanın amacı, Karadeniz Ereğli destinasyonuna özel bir mobil gezi rehberi (KdzEregli Travel Guide-KTG) uygulama önerisi geliştirmektir. Bu mobil uygulama ile ilçeyi dışarıdan ziyaret edecek turistler için, ilçeye özel detaylı bir mobil gezi rehberi tasarımının oluşturulması planlanmaktadır. Bu amaç doğrultusunda çalışmada, nitel veri toplama tekniklerinden doküman analizi kullanılmıştır. Son

yıllarda akademik araştırmalarda sıklıkla kullanılan teknik olan doküman analizinde, kitaplar, dergiler, haritalar, yasal metinler, gazeteler, istatistikler, resimler, videolar, kamu kayıtları, vb. türlerde dokümanlar araştırmalarda veri kaynağı olarak kullanılabilir (Kıral, 2020, s. 170). Bu çalışmada doküman analizi kullanılarak, ikincil kaynaklardan (akademik makaleler, internet siteleri, mobil uygulamalar, çevrimiçi broşür ve kataloglar, videolar, resimler) mobil uygulama tasarımı ve Karadeniz Ereğli destinasyonu hakkında veriler elde edilmiştir. Mobil gezi rehberinde yer alacak alt menü ve bilgilerin tespitinde Kefas (2015), Hu ve Weng (2016) ile Islam (2018) tarafından gerçekleştirilen çalışmalardan ve Antalya Seyahat Rehberi, London Guide & Tours mobil gezi rehberi uygulamalarından yararlanılmıştır. Bununla birlikte, ilçenin turistik çekim unsurları araştırmacı tarafından bizzat yerinde gözlemlenerek veriler toplanmıştır.

Şekil 2: Mobil Gezi Rehberi Uygulama Geliştirme İş Akışı

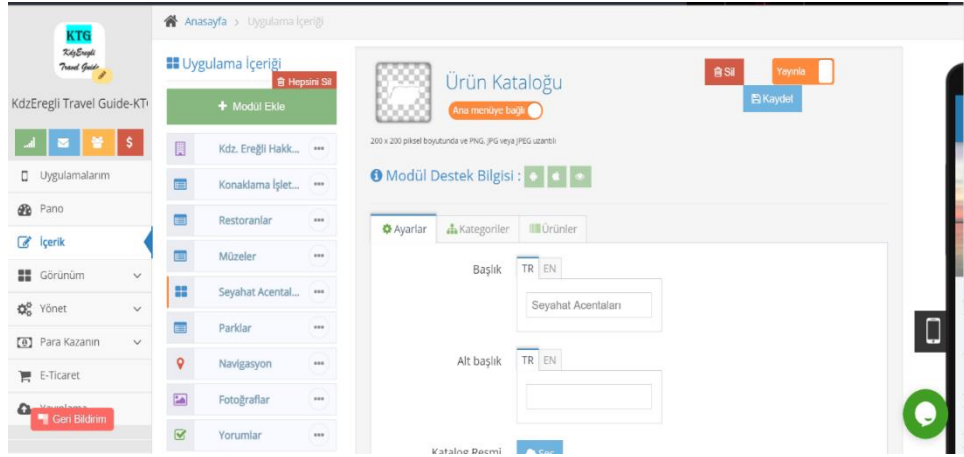
Mobil gezi rehberi uygulamasının geliştirilmesinde MobiRoller çevrimiçi uygulama geliştiricisinden yararlanılmıştır. MobiRoller, web tabanlı çalışan bir uygulama geliştirme aracı olup, Android ve İOS işletim sistemiyle çalışan akıllı telefonlar için mobil uygulamalar geliştirilmesine imkân vermektedir (MobiRoller, 2021). Çevrimiçi bu uygulama geliştirici, çeşitli alanlarda faaliyet gösteren kişiler,

işletme, bölge ya da yerler için özel mobil uygulama geliştirilmesi için uygundur. Web tabanlı olması, uygulamaların turizm gibi çeşitli alanlara uyarlanmasını ve yönetimini kolaylaştırmaktadır. Bu sebeple, KdzEregli Travel Guide-KTG uygulamasının geliştirilmesinde MobiRoller uygulama geliştiricisi tercih edilmiştir.

KdzEregli TRAVEL GUIDE (KTG) UYGULAMASI

KTG Mobil Uygulamasının Geliştirilmesi

KTG uygulamasının geliştirilmesinde kullanılan çevrimiçi uygulama geliştirici Türkçe arayüze sahiptir. Bunun yanında İngilizce olarak da kullanıma ve uygulama bilgilerinin girilmesine imkân vermektedir. KTG uygulamasının geliştirilmesinde Türkçe arayüz seçeneği tercih edilmiştir. Uygulama içi bilgiler ise hem Türkçe hem İngilizce olarak girilmiştir. Böylece kullanıcılar için çift dil seçeneği sağlanmıştır. Uygulama verilerinin girilmesinde kontrol panelinde yer alan pano, içerik, görünüm, yönet, anlık bildirim, yardım gibi geliştirici yönetim araçlarından yararlanılmıştır.

Resim 1: Uygulama Geliştirme Ana Ekranı

Uygulama geliştiricinin pano kısmında, uygulamanın teması değiştirilebilmekte ve özel bir görünüm oluşturulabilmektedir. KTG uygulamasının ana ekran ve arka plan renk görünüm ayarları buradan yapılmıştır. Ayrıca, geliştirilen uygulamanın mobil işletim sistemine aktarılarak mobil uygulamaya dönüştürülmesi burada mümkündür. Uygulamanın Android ve İOS işletim sistemlerindeki aktif kullanıcı sayıları ile ilgili güncel istatistikler pano kısmında görüntülenebilmektedir. Uygulama geliştiricinin içerik kısmında, KTG uygulamasında yer alacak alt menü türleri yer almaktadır. Burada, alt menü türleri seçildikten sonra isimlendirilmekte ve bunların özellikleri belirlenmektedir. Görünüm kısmında genel tercihler ve menü tercihleri bulunmaktadır. Genel tercihlerde, dil seçenekleri belirlenmekte, varsayılan dil, uygulama yazı tipi, menüler arası geçiş şekli, renk ayarları ve kullanılacak resim eklemeleri yapılmaktadır. Menü tercihlerinde ise mobil ekranda görünecek olan uygulama menü

tipinin ne şekilde olacağı belirlenmektedir. Yönetim kısmında ise uygulamaya kullanıcıların üyelik işlemleri, uygulama giriş ekranı mesajı ve uygulamaya kullanıcılar tarafından yapılan yorum ve diğer verilerin yönetimi sağlanmaktadır. Bu araçlar kullanılarak KTG uygulaması geliştirilmiş ve özellikler eklenmiştir.

KTG Mobil Uygulamasının Özellikleri

“Kdz. Ereğli Hakkında”, “Konaklama İşletmeleri”, “Restoranlar”, “Müzeler”, “Seyahat Acentaları”, “Rekreasyon Alanları”, “Navigasyon”, “Fotoğraflar”, “Yorumlar”, “Önemli Telefonlar”, “Website” bilgileri ve “Facebook”, KTG uygulamasında yer alan alt menü başlıklarıdır. Bununla birlikte, geliştirilen mobil uygulamanın ana ekranına karşılama ekranı eklenmiştir. Uygulama logosunun tasarımı ve geliştirilmesi araştırmacı tarafından gerçekleştirilmiştir. KTG mobil gezi rehberi uygulaması ana ekranı ve alt menüleri resim 2’de görülmektedir.

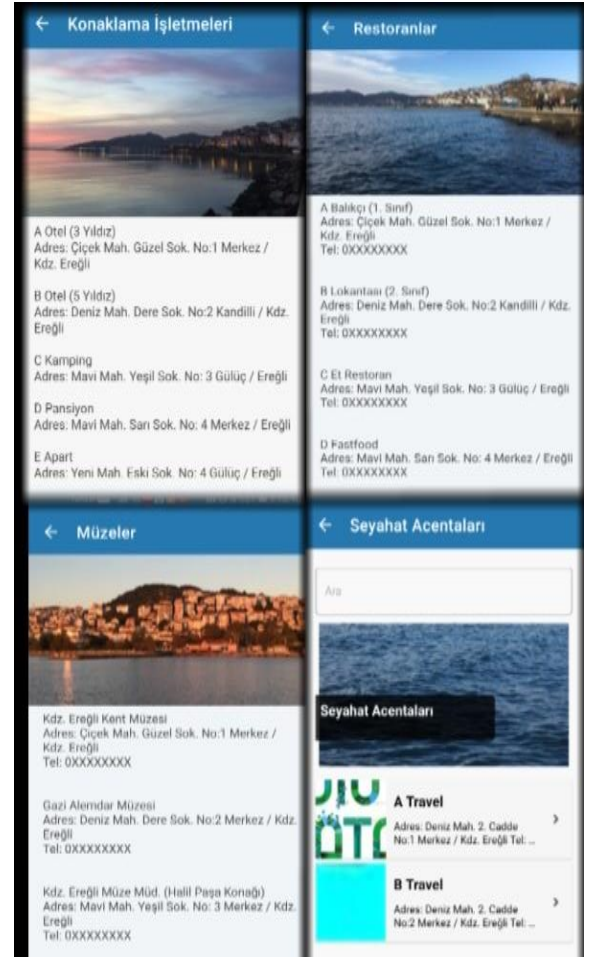

Resim 2: KTG Uygulaması Ana Ekran Görüntüleri

KTG mobil uygulamasında yer alan alt menü başlıkları ve bunların içeriğinde yer alan bilgileri şu şekilde belirtmek mümkündür:

- **Kdz. Ereğli Hakkında:** Bu alt menüde, Kdz. Ereğli destinasyonunun tarihi, şehrin sosyo-kültürel yapısı, nüfus bilgilerine yer verilmektedir. Şehrin turistik çekicilik unsurları, bu başlık altında yer verilebilecek bilgiler arasında gösterilebilir. Bu bilgileri okuyan mevcut ve potansiyel ziyaretçilerin, şehir hakkında genel bilgilere ulaşması amaçlanmaktadır.
- **Konaklama İşletmeleri:** Burada, Kdz. Ereğli ilçesinde bulunan tüm konaklama işletmeleri adres ve iletişim bilgileri ile birlikte yer almaktadır. Konaklama işletmelerinin türü, sınıfı ve oda sayısı gibi bilgileri de buradan edinmek mümkün olacaktır.
- **Restoranlar:** Kdz. Ereğli'de bulunan tüm yiyecek içecek işletmelerinin bilgilerine ulaşılacak alt menüdür. Bu işletmelerin türü, ürün ve hizmetleri ile adres ve iletişim bilgilerine ziyaretçiler tarafından buradan ulaşılacaktır.
- **Müzeler:** Bu menüde, Gazi Alemdar Müzesi, Kdz. Ereğli Kent Müzesi ve Kdz. Ereğli Müze Müdürlüğü (Halil Paşa Konağı) hakkında tanıtıcı bilgilerle birlikte iletişim ve konum bilgilerine yer verilmektedir.
- **Seyahat Acentaları:** Kdz. Ereğli'de faaliyet gösteren TÜRSAB'a kayıtlı seyahat acentaları

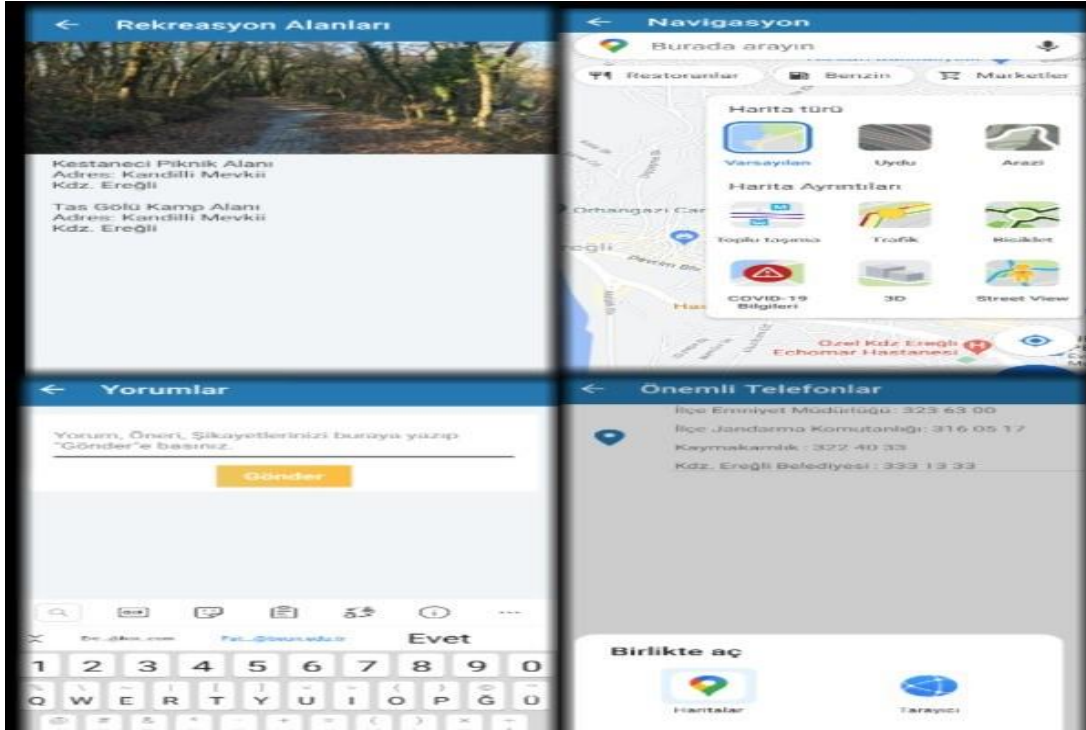
bu menüde bulunmaktadır. Acentalara ait iletişim bilgileri, acenta sınıfı ve konum bilgileri bu başlık altında yer alabilecek diğer bilgilerdir.

Resim 3: KTG Uygulaması Konaklama İşletmeleri, Restoranlar, Müzeler, Seyahat Acentaları Menüleri

- **Rekreasyon Alanları:** Bu başlık altında, Kdz. Ereğli ilçesinde yer alan mesire alanları, parklar, kıyı alanları, sahiller, yeşil alanlar, yürüyüş, dinlenme ve gezinti alanları ile ilgili bilgiler yer olacaktır.
- **Navigasyon:** Bu alt menüde, Google haritalar uygulaması ile bağlantılı bir navigasyon özelliği sunulmaktadır. Kdz. Ereğli'deki belirli noktalara ve turistik çekim alanlarına nasıl gidileceği, hangi yolların kullanılacağı gibi ulaşım bilgilerine erişmek navigasyon ile mümkün olacaktır.
- **Fotoğraflar:** Kdz. Ereğli destinasyonuna ait fotoğraflara buradan ulaşılacaktır. Uygulama yöneticisi tarafından eklenen ve güncellenen, şehrin doğal alanları, denizi, turistik mekânları, vb. ile ilgili görsellerin ziyaretçiler tarafından görülebileceği mobil uygulama alanıdır.
- **Yorumlar:** KTG uygulamasını kullanan ziyaretçilerin Kdz. Ereğli hakkında yaptıkları yorumların yer aldığı bölümdür. Ziyaret deneyimlerinin diğer kullanıcılarla paylaşılacağı, tavsiyeler ve şehir hakkında diğer bilgilerin edinilebileceği mobil uygulama alanıdır.
- **Önemli Telefonlar:** Kdz. Ereğli'yi ziyaretleri esnasında kişilerin ihtiyaç duyabilecekleri güvenlik ve sağlık birimleri, turizm danışma büroları ve diğer birimlerin telefon numaraları, konum bilgilerinin yer aldığı bölümdür.
- **KdzEregli Travel Guide Websitesi Linki:** KTG uygulamasının yanı sıra oluşturulacak bir websitesinin bağlantı adres bilgisi burada yer almaktadır.

Resim 4: KTG Uygulaması Rekreasyon Alanları, Navigasyon, Yorumlar, Önemli Telefonlar Menüleri

- **KdzEregli Travel Guide Sosyal Medya Linkleri:** KTG uygulaması sosyal medya hesapları için mobil uygulama üzerinden verilen doğrudan bağlantının yer aldığı bölümdür. Uygulama için Facebook, Instagram, Twitter, YouTube gibi dünya genelinde çok sayıda kullanıcıya sahip sosyal medya mecrasında hesap oluşturularak mobil uygulama üzerinden bağlantı verilebilir.

SONUÇ

Dünya genelinde milyarlarca kişinin mobil akıllı telefonları kullanıyor olması, mobil uygulamaların önemini artırmaktadır. Turizm endüstrisinde yer alan çok sayıda işletme ve destinasyon yönetim örgütlerinin, mobil gezi rehberlerini bugün mevcut ve potansiyel ziyaretçilerin kullanımına sundukları görülmektedir. Turizmde farklı gelişmişlik

düzeyindeki destinasyonlar, kendi özel mobil gezi rehberi uygulamalarını geliştirerek bu teknolojidenden etkin bir şekilde yararlanmaya çalışmaktadırlar. Bu şekilde ziyaretçilere seyahatleri öncesi ve seyahat esnasında destinasyon hakkında detaylı, anlık bilgiler sunulabilmektedir. Turizmde gelişim aşamasında bir destinasyon olarak değerlendirilebilecek Kdz. Ereğli, sahip olduğu tarihi, doğal ve kültürel çekicilik unsurları ile önemli bir turizm potansiyeline sahip yerleşkesidir. İlçeye özel geliştirilmiş bir mobil gezi rehberinin bulunmaması, mevcut ve potansiyel ziyaretçilerin seyahat deneyimleri için önemli bir eksiklik olarak değerlendirilebilir. Dolayısıyla, bu çalışmada Kdz. Ereğli için geliştirilen uygulama önerisi KTG'nin, turizm açısından önemli bir eksikliği kapatmada yol gösterici olacağı düşünülmektedir.

KTG uygulaması, Kdz. Ereğli ilçesinin rekreasyon alanlarını, turizm işletmelerini ve diğer çekicilik unsurlarını tek bir uygulamada bir araya getirmektedir. Turistik yer ve mekânların özellikleri, harita ve yol bilgisi ile iletişim bilgilerine KTG uygulaması ile erişmek mümkündür. Bu da, ziyaretçilerin kendi seyahatlerini kendilerinin organize etmesini kolaylaştırmaktadır. Son yıllarda, mobil uygulamalar sayesinde kişilerin daha fazla kendi gezilerini organize ederek destinasyonları ziyaret ettikleri dikkate alındığında (Meliones ve Sampson, 2018: 1-2), KTG uygulamasının Kdz. Ereğli ilçesinde turizmin gelişimi açısından önemli bir fonksiyona sahip olacağını belirtmek mümkündür. Uygulamaya Türkçe dışında farklı dil seçeneklerinin eklenmesi, yabancı turistlerin de bu uygulamadan yararlanabilmeleri açısından önemlidir. Böylece, hem yerli hem de yabancı turistler için KTG uygulaması önemli bir rehber olarak hizmet edecektir.

KTG uygulaması, Android ve İOS işletim sistemlerine uyumlu olarak tasarlanmıştır. Dünya genelinde Android ve İOS işletim sistemli akıllı telefonların çok sayıda kişi tarafından kullanılması, her iki sisteme de uyumlu bu uygulamanın kullanımını artıracak bir faktördür. Ayrıca, donanım ve sistem gereksiniminin düşük olması, KTG uygulamasının birçok akıllı telefonda kullanımını mümkün hale getirmektedir. Uygulama arayüzü ise oldukça basit ve sade olarak tasarlanmıştır. Dolayısıyla, KTG mobil gezi rehberini kullanıcı dostu bir uygulama olarak

nitelendirmek mümkündür. Bu özellik, uygulamanın kişiler arasında kullanımının yaygınlaşmasını artıracak diğer bir faktör olarak görülebilir. Uygulamanın daha fazla kişi tarafından kullanılmasının, Kdz. Ereğli destinasyonunun daha fazla kişi tarafından tanınmasına ve destinasyon pazarlamasına olumlu katkı sağlayacağı ifade edilebilir.

Bu çalışmada, web tabanlı çevrimiçi bir yazılım kullanılarak geliştirilen KTG uygulaması, daha profesyonel yazılımlarla geliştirilerek kişilerin kullanımına sunulabilir. Uygulamada yer alan alt menüler ve detay bilgilerin sayısını artırmak ve uygulamayı güncellemek mümkündür. Uygulamanın yönetimi, profesyonel olarak alanında uzman yetkin kişilerce gerçekleştirilmeli, kamu ve özel sektördeki paydaşlardan destek alınmalıdır. Gelecekte yapılacak çalışmalarda, KTG uygulamasının kullanıcıları ile anket, mülakat, odak grup görüşmesi gibi bilimsel araştırma teknikleri kullanılarak toplanacak veriler memnuniyet ölçümü ve uygulamanın geliştirilmesi için kullanılabilir.

KAYNAKÇA

Choi, K., Wang, Y. and Sparks, B. (2019). Travel app users' continued use intentions: it's a matter of value and trust. *Journal of Travel & Tourism Marketing*, 36 (1), 131-143.

da Silva, A. C. and da Rocha, H. V. (2012). M-Travelling: mobile applications in tourism. *International Journal for Infonomics (IJI)*, 5 (3/4), 618-630.

Dalkılıç, F., Doğan, Y., Birant, D. ve Kut, R. A. (2014, Kasım). Mobil seyahat planlama sistemlerinin yaygınlaşan kullanımı ve İzmir için uygulanması. 19. Türkiye'de İnternet Konferansı (Inet-tr'14), ss. 211.-218, İzmir, Türkiye.

Dickinson, J. E., Ghali, K., Cherrett, T., Speed, C., Davies, N. and Norgate, S. (2014). Tourism and the smartphone app: capabilities, emerging practice and scope in the travel domain. *Current Issues in Tourism*, 17(1), 84-101.

Gunawan, H. (2018). The use of mobile technology for tourism development (case study: Banyumas regency). *Journal of Physics: Conference Series*, 953, 1-9.

Hu, M. and Weng, Y. (2016). *Development of mobile travel guide applications for museums* (Yüksek Lisans Tezi). Lapland University. Applied Sciences, Finland.

- Inukollu, V. N., Keshamoni, D. D., Kang, T. and Inukollu, M. (2014). Factors influencing quality of mobile apps: role of mobile app development life cycle. *International Journal of Software Engineering & Applications (IJSEA)*, 5 (5), 15-34.
- Islam, M. M. (2018). *SmartTraGuide: an integrated travel application for android when user on move* (Yüksek Lisans Tezi). Texas A&M University, Computer Sciences, Texas.
- Islam, M. R., Islam, M. R. and Mazumder, T. A. (2010). Mobile application and its global impacts. *International Journal Of Engineering & Technology IJET-IJENS*, 10(6), 104-111.
- Karadeniz Ereğli Kaymakamlığı (2021). Karadeniz Ereğli'nin Tarihçesi. Erişim Tarihi: 14.02.2021, <http://www.karadenizeregli.gov.tr/karadeniz-ereglinin-tarihcesi>
- Karanasios, S., Burgess, S. and Sellitto, C. (2012). "A Classification of Mobile Tourism Applications", *Global Hospitality and Tourism Management Technologies*, (Ed: P. O. de Pablos, R. Tennyson, and J. Zhao). IGI Global: USA.
- Kefas, K. (2015). *A GPS-based mobile application for tourists* (Yüksek Lisans Tezi). Near East University. Applied Sciences, Cyprus.
- Kıral, B. (2020). Nitel bir veri analizi yöntemi olarak doküman analizi. *Siirt Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 15, 170-189.
- Kırlar Can, B., Yeşilyurt, H., Lale Sancaktar, C. ve Koçak, N. (2017). Mobil çağda mobil uygulamalar: Türkiye'deki yerli otel zincirleri üzerine bir durum tespiti. *Journal of Yasar University*, 12(45), 60-75.
- Kim, H. H. and Law, R. (2015). Smartphones in tourism and hospitality marketing: a literature review. *Journal of Travel and Tourism Marketing*, 32, 692-711.
- Law, R., Chan, I. C. C. and Wang, L. (2018). A comprehensive review of mobile technology use in hospitality and tourism. *Journal of Hospitality Marketing&Management*, 27(6), 626-648.
- Liang, S., Schuckert, M., Law, R. and Masiero, L. (2017). The relevance of mobile tourism and information technology: an analysis of recent trends and future research directions. *Journal of Travel&Tourism Marketing*, 34(6), 732-748.
- Lu, J., Mao, Z., Wang, M. and Hu, L. (2015). Goodbye maps, hello apps? exploring the influential determinants of travel app adoption *Current Issues in Tourism*, 18(11), 1059-1079.
- Meliones, A. and Sampson, D. (2018). Blind MuseumTourer: a system for self-guided tours in museums and blind indoor navigation. *Technologies*, 6(4), 1-31.
- MobiRoller (2021). Mobil Uygulama. Erişim Tarihi: 15.02.2021, <https://www.mobiroller.com/tr/>
- Northern Ireland Tourist Board-NITB (2013). Tourism in the Midst of a Mobile Revolution. Erişim Tarihi: 15.02.2021, <https://silo.tips/download/tourism-in-the-midst-of-a-mobile-revolution>
- Özaydın, F. (2019). *Şirin Ereğli gazetesi ve Karadeniz Ereğli'de sosyal yaşam (1957-1967)* (Yüksek Lisans Tezi). Erciyes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Smirnov, A., Kashevnik, A., Shilov, N., Teslya, N. and Shabaev, A. (2014, October). Mobile application for guiding tourist activities: tourist assistant – TAIS. 16th Conference of Open Innovations Association FRUCT, pp. 95-100, Oulu, Finland.
- Stiakakis, E. and Georgiadis, C. K. (2011). Drivers of a tourism e-business strategy: the impact of information and communication Technologies. *Operational Research*, 11(2), 149-169.
- Şenel, A. ve Gençoğlu, S. (2003). Küreselleşen dünyada teknoloji eğitimi. *Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi Dergisi*, 11(12), 45-65.
- Türkiye İstatistik Kurumu-TÜİK (2021). Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi Sonuçları 2020. Erişim Tarihi: 15.02.2021, <https://data.tuik.gov.tr/Bulten/Index?p=Adrese-Dayali-Nufus-Kayit-Sistemi-Sonuc-lari-2020-37210>
- Wikipedi (2020). Mobil Uygulama. Erişim Tarihi: 28.08.2020, https://tr.wikipedia.org/wiki/Mobil_uygulama
- We Are Social (2020). Digital 2020 Global Digital Overview. Erişim Tarihi: 20.12.2020, <https://wearesocial.com/blog/2020/10/social-media-users-pass-the-4-billion-mark-as-global-adoption-soars>
- Wörndl, W. and Herzog, D. (2020). "Mobile Applications for E-Tourism", *Handbook of e-*

Tourism, (Ed: Z. Xiang, M. Fuchs, U. Gretzel and W. Höpken). Springer: Switzerland.

Etik Onay

Bu çalışma, katılımcılardan birebir veri toplamayı gerektiren araştırma kapsamına girmediği ve veriler ikincil veri olarak elde edildiği için etik kurul onayı gerektirmeyen çalışmalar arasında yer almaktadır.

Ek Bilgiler:

Destekleyen Kurum

Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) birimi

Proje Numarası

2019-93439475-01

Teşekkür

Bu proje çalışmasının gerçekleştirilmesinde maddi ve manevi desteklerinden dolayı Zonguldak Bülent Ecevit Üniversitesi, Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP) birimine teşekkürü bir borç bilirim.